

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. АНАЛІТИКА ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Городнюк Людмила

СВОБОДА ЛЮДИНИ У ДОБУ ЦИФРОВОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ..... 13

Іщенко Анна, Петінова Оксана

СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СНАТGPT ТА ІНШИХ AI-
ІНСТРУМЕНТІВ (на основі результатів проведення соціологічного
дослідження)..... 17

Цілина Діана, Ладонько Людмила

РОЛЬ МЕНЕДЖЕРА У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО
УПРАВЛІННЯ..... 22

Крохмаль Олександр

АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ ТА
САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ..... 25

Rybka Nataliia, Mishuk Alisa

YOUNG GENERATIONS AT WORK: SECURITY RISKS FOR THE
NATION..... 28

Калініна Аліса, Незвінська Віолетта

УКРАЇНА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ПОЛІТИЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ..... 32

Десяткіна Аліка

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МУЗИКА ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ
СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН..... 37

Макіша Ілона, Ладонько Людмила

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОСТОРУ В
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЯК УМОВА СОЦІАЛЬНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ..... 40

Жаб'юк Діана

ЕТНОНАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ КРИМСЬКИХ ТАТАР У
КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНИ..... 42

RYBKA NATALIYA

Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor, Doctoral Student
Associate Professor of the Department of Philosophy, History and Political Science

MISHUK ALISA

second-year student, Institute of Computer Systems,
Odesa Polytechnic National University, Odesa, Ukraine

**YOUNG GENERATIONS AT WORK:
SECURITY RISKS FOR THE NATION**

The issue of national security is undoubtedly highly complex and multifaceted. When attempting to develop a systematic understanding of the factors that influence national security, it is impossible to ignore factors such as the state of the labour market. National security depends to a large extent on the state of the labour market, as it is the labour market that ensures economic stability, social cohesion and the development of human potential. High employment reduces social tension, contributes to income growth and budget revenues, while unemployment, labour migration and informal employment undermine economic stability. Effective employment, education and retraining policies are strategic factors in strengthening national security.

However, in the global information world, we are witnessing major changes that are generating unpredictable consequences, such as the specific behaviour of entire generations of people, and the characteristics of their economic activity and behaviour in the labour market are strongly influencing and significantly transforming it. The impact of the nature of the Zumer generation on how the values of these generations influence their political behaviour was studied in a study conducted by American scientists before the 2020 elections and during the COVID-19 pandemic. The key conclusions drawn in the project emphasise that understanding the values and risks of young people is crucial for politicians seeking to win their votes [2], and therefore has a direct impact on national security.

Thus, the relevance of our research lies in comparing the labour behaviour of Generation «Z», or zoomers, and the characteristics of the modern labour market in order to identify manifestations that pose a risk to national security.

It should be noted that the modern global labour market is a dynamic and complex system that is changing under the influence of globalisation, digital transformation, automation and socio-demographic shifts. Its development is determined by the pandemic, geopolitical instability, technological progress and new forms of employment. At the same time, the labour market ensures the formation and use of the main resource – labour – and is a source of income for the majority of the population [4-5].

Researchers [7-8] note that the global labour market is being transformed by digitalisation, which is creating new forms of employment, increasing mobility and demand for skilled workers. At the same time, there is a 'brain drain' from less developed countries, which reduces their labour potential.

Key trends include an ageing population in developed countries, declining birth rates, and the growing importance of education and retraining. Automation, the introduction of AI and digital technologies are causing structural changes in the economy.

According to the ILO [5], the average global unemployment rate was around 5%, but there are still significant regional contrasts. Youth unemployment exceeds 12%; almost 23.5% of young people are neither in education nor employment. About 2.2 billion people work in the informal sector, which deprives them of social protection.

Gender inequality remains a serious problem: the employment rate for men is 69.2%, for women – 45.6%; the pay gap reaches 14%. Automation poses a greater threat to women's jobs, especially in the service sector [3]. The world is undergoing a shift in the structure of employment: remote work (over 40% of employees), freelancing and short-term projects (17-20% growth per year) are on the rise. The greatest demand is for specialists in cybersecurity, AI, ecology, green technologies, bioengineering, as well as developed soft skills – flexibility, creativity, and emotional intelligence. It is predicted that by 2030, automation could destroy 85 million jobs, while creating 97 million new ones that will require new knowledge and skills. Over 1 billion people will need to be retrained; about 30% of jobs will require IT skills.

Thus, the modern global labour market is undergoing a transformation: unemployment, informal employment and inequality are on the rise, while digital, remote and flexible forms of work are developing. Successful adaptation requires digital literacy, lifelong learning and a willingness to constantly change one's professional role. To assess how Generation «Z» fits into modern labour relations, let's start by noting that Generation Z considers technologies that previous generations considered fantastic, unattainable and unrealistic to be an integral part of everyday life. This is what distinguishes them from Generation Y, whose childhood was spent before the 'technology boom'.

V. V. Kyrychenko [6] analyses the psychology of the «Z» generation and Millennial generations and notes that the «Z» generation is being shaped by the information society. The peculiarities of Generation «Z» (Zoomers) are that they have changed human values and worldviews, they have realised the value of information, education and openness, while Generation «Z» lives in symbiosis between the real and virtual worlds. They are characterised by the globalisation of personal space, rapid changes in work and contacts, short attention spans, cynicism, low religiosity and a desire to be 'trendy'. Social networks are becoming the main environment for self-realisation, where social barriers are being erased and the

values of equality, self-expression and network communication are being established. The author emphasises that understanding the psychology of digital generations is key to comprehending the new model of personality in the information age.

Other aspects of the position of zoomers in the labour market are highlighted in a study by Deloitte Touche Tohmatsu Limited [1]: zoomers attach great importance to the balance between work and personal life and seek flexible working formats; most live 'paycheck to paycheck': 51% of zoomers experience financial instability; they experience high levels of stress and burnout: 46% of zoomers said they are often or constantly stressed; environmental issues, company values and socio-ethical impact play an important role – more than half of zoomers choose an employer based on their impact on the environment [1].

A project [2] that looked at how millennials and Gen Zers in the US are doing found that the new generations are responding to new social and economic risks that have come up because of the shift to a knowledge economy. Young people are faced with rising costs of education and housing, debt, uncertainty in the labour market, and the fact that risks previously borne by the state and employers (health insurance, pension savings) are now being shifted to individuals. Increased socio-economic instability and vulnerability. The fact that more than half of zoomers live 'paycheck to paycheck' and experience financial instability creates fertile ground for social tension. This is a direct threat to economic security, as it leads to a decline in consumer demand, budget revenues, and increased dependence on social benefits.

Psychological burnout and chronic stress. High levels of stress (46% of zoomers) threaten the health of the nation and its productivity. This can have long-term negative consequences for the country's healthcare system and human capital, weakening the overall resilience of society. Crisis of traditional social institutions and identity. Cynicism, low religiosity and a focus on virtual self-realisation are eroding traditional values. This could weaken social cohesion, patriotism and the willingness to defend national interests, which are the foundation of national security. Incompatibility of values with state policy. The Zers' emphasis on work/life balance, ecology, and corporate social responsibility creates a potential conflict with outdated economic models. If the state does not take these values into account, it could lead to mass discontent, migration, and a loss of trust in government institutions.

Structural unemployment and the inflexibility of the education system. Generation «Z» is entering the labour market at a time when automation could destroy millions of jobs. The inability of the education and retraining system to respond quickly to the demand for new skills (e.g. in IT, cybersecurity) could lead to mass youth unemployment, which is a powerful destabilising factor.

Individualisation of risks. The transfer of risks (health insurance, pension savings) from the state and employers to individuals makes zoomers more economically vulnerable. In the event of a crisis, this could lead to a sharp increase

in social tension, as the social protection system may be unprepared for mass assistance.

Therefore, the work behaviour and values of Generation «Z» are not just a socio-economic phenomenon, but pose a direct threat to national security if they are not taken into account in public policy. The key risks are socio-economic destabilisation due to financial vulnerability, a human capital crisis due to stress and burnout, and the erosion of social cohesion due to changing values. These threats can only be prevented by comprehensively adapting the labour market, education system and social policy to the new realities.

LITERATURE:

1. Deloitte. 2023 Gen Z and Millennial Survey: Ukrainian Insights. 2023. Available at: <https://www.deloitte.com/ua/uk/about/press-room/2023-gen-z-and-millennial-survey.html>](<https://www.deloitte.com/ua/uk/about/press-room/2023-gen-z-and-millennial-survey.html>) (accessed 30.10.2025).
2. Heys E. Executive Summary: Generational Values, Political Behavior, and Risk Perceptions. Berkeley, CA: University of California, Berkeley, 2024. Available at: https://youngamericans.berkeley.edu/wp-content/uploads/2024/06/Executive-Summary_Generational-Values-Political-Behavior-and-Risk-Perceptions.pdf](https://youngamericans.berkeley.edu/wp-content/uploads/2024/06/Executive-Summary_Generational-Values-Political-Behavior-and-Risk-Perceptions.pdf) (accessed 28.10.2025).
3. International Labour Organization. Gender and automation risks. Geneva: ILO, 2023. Available at: https://www.ilo.org/global/publications/WCMS_895615/lang--en/index.htm](https://www.ilo.org/global/publications/WCMS_895615/lang--en/index.htm) (accessed 01.09.2025).
4. The Future of Jobs Report 2025. World Economic Forum. Available at: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/full/introduction-the-global-labour-market-landscape-in-2025>](<https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/full/introduction-the-global-labour-market-landscape-in-2025>) (accessed 01.07.2025).
5. World Employment and Social Outlook: May 2025 Update. Geneva: ILO, 2025. Available at: <https://www.ilo.org/publications/flagship-reports/world-employment-and-social-outlook-may-2025-update>](<https://www.ilo.org/publications/flagship-reports/world-employment-and-social-outlook-may-2025-update>) (accessed 01.09.2025).
6. Кириченко В. В. Психологія покоління «міленіалів». Актуальні проблеми особистісного зростання: зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Житомир, 13 трав. 2021 р.) / ред. кол.: Л. О. Котлова,

Г. В. Пирог; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, соц.-псих. факультет. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. С. 61-64.

7. Пігуль Н., Дехтяр Н., Пігуль Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку праці в контексті економічної безпеки держави [Modern trends in labor market development in the context of state economic security]. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». 2023. №1. С. 48-55. Available at: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/1_2023/5.pdf (accessed: 10.10.2025)].

8. Стрембіцька Л. Л. Сучасні тенденції ринку праці в аспекті загроз економічній безпеці України [Modern labor market trends in the aspect of threats to Ukraine's economic security]. Економічні горизонти. 2017. №2. С. 88–95. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-236.1\(2\).2017.113316](https://doi.org/10.31499/2616-236.1(2).2017.113316)](<https://doi.org/10.31499/2616-5236.1%282%29.2017.113316>).

КАЛІНІНА АЛІСА, НЕЗВІНСЬКА ВІОЛЕТТА

здобувачки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 053 «Психологія», факультет іноземних мов, медіа та психології

Науковий керівник: **МЕЛЬНИК ЮЛІЯ**, кандидатка політичних наук, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

УКРАЇНА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ПОЛІТИЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Глобалізація – це складний і багатовимірний процес, який охоплює політичну, економічну, соціальну та культурну сфери життя сучасного суспільства. У наукових працях таких дослідників, як Ентоні Гідденс, Мануель Кастельс та Ульріх Бек, глобалізацію розглядають як формування єдиного світового простору, у межах якого держави, народи та культури дедалі тісніше взаємодіють між собою [1, 2]. Цей процес проявляється у швидкому поширенні інформаційних технологій, розвитку міжнародної торгівлі, посиленні міграційних процесів та формуванні спільних політичних і культурних тенденцій

Для України тема глобалізації має особливе значення. Після відновлення незалежності держава активно включилась у світові інтеграційні процеси, прагнучи стати повноправним учасником європейського та світового співтовариства [4]. Сьогодні вплив глобалізації відчутний у всіх сферах українського життя – від політики та економіки до освіти, культури й медіа. Водночас глобальні зміни супроводжуються серйозними викликами:

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.